

Sygn. akt: I C 290/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ

POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013 roku

Sąd Rejonowy w Złotoryi I Wydział Cywilny

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSR Piotr Krawczuk

Protokolant : st. sekr. sądowy Bożena Zielińska

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013 roku w Złotoryi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko W. H. i B. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. w pozwie wniesionym dnia 16 kwietnia 2013 r. domagała się od pozwanych B. B. i W. B. zapłaty solidarnie kwoty 10 507,28 zł z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego w wysokości 4 800 zł. Z okoliczności przytoczonych na uzasadnienie pozwu wynikało, że (...) Bank Spółka Akcyjna w L., którego strona powodowa jest następcą prawnym, udzieliła w dniu 09 września 2008 r. kredytu B. H., zmarłej w dniu 12 stycznia 2010 r. Pozwani B. B. i W. B. nabyli spadek po zmarłej i strona powodowa zwróciła się przeciwko nim z żądaniem spłaty kredytu w wysokości 10 507,28 zł, który obejmował niespłaconą należność główną w kwocie 10 383,83 zł i odsetki umowne w kwocie 123,45 zł.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Złotoryi nakazem zapłaty z dnia 30 kwietnia 2013 r. wydanym w elektronicznym postępowaniu upominawczym pod sygn. akt I Nc 388/13 uwzględnił żądanie pozwu w całości i nakazał pozwany B. B. i W. B., aby solidarnie zapłacili stronie powodowej (...) Bank (...) Spółce Akcyjnej w W. kwotę 10 507,28 zł oraz kwotę 2 548,50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 2 417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.

Pozwani B. B. i W. B. w terminie ustawowym zaskarżyli powyższy nakaz zapłaty sprzeciwem w całości i wnieśli o oddalenie powództwa. W uzasadnieniu sprzeciwu wywodzili, że spłata kredytu udzielonego B. H. była ubezpieczona i po śmierci kredytobiorcy zobowiązanie w całości przejął zakład ubezpieczeń. Wyplacił jednak stronie powodowej zaledwie 10 % wartości kredytu, to jest kwotę 1 167,54 zł, powołując się bezpodstawnie na ograniczenia odpowiedzialności zawarte w ogólnych warunkach ubezpieczenia. Stąd uważali, że strona powodowa powinna do tego zakładu ubezpieczeń kierować swoje roszczenie o zapłatę pozostałej części długu, a nie do spadkobierców kredytobiorcy.

Na rozprawie pozwani podnieśli, że od daty śmierci kredytobiorcy minął okres trzech lat i zarzucili, że dochodzone roszczenie uległo przedawnieniu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 09 września 2008 r. (...) Bank Spółka Akcyjna w L. udzieliła B. H. kredytu w wysokości 14 229,00 zł, za zobowiązaniem kredytobiorcy do spłaty zadłużenia z odsetkami umownymi i składką ubezpieczenia na życie stanowiącego zabezpieczenie spłaty kredytu w 60 równych ratach miesięcznych, począwszy od dnia 15 października 2008 r., a skończywszy na dniu 15 września 2013 r.

Dowód: odpis wniosku o udzielenie kredytu z dnia 09.09.2008 r. /k.68-70/, odpis deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia z dnia 09.09.2008 r. /k.73/, odpis umowy kredytu gotówkowego z dnia 09.09.2008 r. /k.12-17/, odpis harmonogramu spłaty kredytu /k.71-72/

W dniu 12 stycznia 2010 r. B. H. zmarła, a spadek po niej nabyli z mocy ustawy pozwani B. B. i W. H. w udziałach po 1/2 części każdy z nich.

Dowód: odpis skrócony aktu zgonu B. H. /k.20/, odpis wypisu aktu poświadczenia dziedziczenia z dnia 04.01.2011 r. /k.18-19/.

W związku ze śmiercią kredytobiorcy Bank postawił niespłacony kredyt w całości w stan wymagalności i wystąpił o wypłatę świadczenia z ubezpieczenia na życie kredytobiorcy.

W dniu 21 kwietnia 2010 r. (...) Towarzystwo (...) na (...) Spółka Akcyjna w S. wypłaciła z ubezpieczenia zmarłej na rzecz Banku kwotę 1 167,54 zł, a w dniu 15 maja 2010 r. zawiadomiła Bank o odmowie wypłaty dalej idącego świadczenia, uzasadniając decyzję odmowną postanowieniami ogólnych warunków ubezpieczenia.

Dowód: kopia Warunków (...) Bank S.A. /k.36-38/, kopia pisma (...) Towarzystwa (...) na (...) S.A. w S. z dnia 15.05.2010 r. /k.39/.

Pozostałe do spłaty zadłużenie z umowy kredytu zawartej przez B. H. wynosiło 10 507,28 zł, w tym kapitał kredytu w kwocie 10 383,83 zł i odsetki umowne w wysokości 123,45 zł.

Wierzytelność o zapłatę należności z umowy kredytu przeszła w dniu 31 lipca 2009 r. na (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w W., który w dniu 29 kwietnia 2011 r. zmienił nazwę na (...) Bank (...) Akcyjną w W..

Dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych banku numer (...) z dnia 05.04.2013 r. /k.11/.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu.

Strona powodowa (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w W. dochodziła od pozwanych B. B. i W. H. spłaty kapitału kredytu z odsetkami umownymi naliczonymi zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 09 września 2008 r. zawartej ze zmarłą B. H..

Legitymacja bierna pozwanych została udokumentowana aktem poświadczenia dziedziczenia z dnia 04 stycznia 2011 r., z którego wynikało, że pozwani należeli do kręgu spadkobierców ustawowych po zmarłej i niezależnie od wielkości ich udziałów w spadku, byli do czasu działu spadku osobami odpowiedzialnymi solidarnie całym majątkiem za spłatę kredytu należącego do długów spadkowych (art. 922 k.c., art. 1031 § 1 k.c. i art. 1034 § 1 k.c. w zw. z art. 366 § 1 i 2 k.c.).

Powyższe ustalenia nie oznaczały jednak uwzględnienia powództwa, bo uprawniony okazał się zgłoszony przez pozwanych zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia.

Upływ terminu przedawnienia roszczenia powoduje zmianę istniejącego stanu rzeczy w ten sposób, że dotychczasowy stosunek materialno-prawny między stronami przekształca się w zobowiązanie naturalne. Ustawowym skutkiem zobowiązania naturalnego jest zaś powstanie po stronie tego, przeciw komu przysługuje roszczenie, uprawnienia do uchylenia się od jego zaspokojenia (art. 117 § 1 i 2 k.c.).

Stosownie do art. 118 k.c., termin przedawnienia roszczeń majątkowych wynosi na ogół lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – trzy lata. Bieg tak liczonego terminu przedawnienia rozpoczyna się natomiast, jak stanowi o tym art. 120 § 1 k.c., od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, a jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Źródłem dochodzonego przez stronę powodową roszczenia była umowa kredytu zawarta ze zmarłą w ramach prowadzonej przez Bank działalności gospodarczej i roszczenie to ulegało przedawnieniu z należnościami ubocznymi z upływem trzech lat od daty ich wymagalności.

Bank postawił niespłacony kredyt z odsetkami umownymi w całości w stan wymagalności z dniem śmierci kredytobiorcy. Dzień ten przypadał natomiast w dacie 12 stycznia 2010 r., co oznaczało, że przedawnienie roszczenia strony powodowej dobiegło końca z dniem 12 stycznia 2013 r., na przeszło 3 miesiące przed datą wniesienia pozwu do Sądu.

Na zakończenie rozważań podkreślenia wymagała okoliczność, że dla uwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczenia nie miała znaczenia okoliczność, że został on zgłoszony przez pozwanych po wniesieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Zgodnie z art. 503 § 1 zd. 2 k.p.c. pozwani winni w sprzeciwie przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, na przykład zarzut niewłaściwego oznaczenia wartości przedmiotu sporu (art. 25 § 2 k.p.c.), zarzut istnienia umowy wyłączającej jurysdykcję sądów polskich czy zapisu na sąd polubowny lub zawarcia umowy o mediację (art. 1104 § 2 k.p.c., art. 1165 § 1 k.p.c. i art. 202¹ k.p.c.) albo niewłaściwości miejscowej sądu dającej się usunąć za pomocą umowy stron (art. 202 k.p.c.). Tylko niezgłoszenie tych zarzutów w sprzeciwie od nakazu zapłaty powoduje utratę możliwości ich podnoszenia w dalszym toku postępowania, natomiast inne zarzuty, zwłaszcza merytoryczne, które wynikają z twierdzeń o faktach, podlegają uwzględnieniu, mimo że strona nie zgłosiła ich wcześniej, jeżeli uprawdopodobni, że stało się to bez jej winy lub jeżeli ich uwzględnienie nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy lub przemawiają za tym inne wyjątkowe okoliczności (art. 503 § 1 zd. 3 k.p.c.).

Zgłoszone przez pozwanych twierdzenia, że od śmierci kredytobiorcy upłynął okres trzech lat i w związku z tym, że dochodzone roszczenie jest przedawnione, oparte było na dowodach zgłoszonych w pozwie i sprzeciwie od nakazu zapłaty. Niezależnie od tego, czy pozwani mogli to zgłosić wcześniej, czy nie, rozpatrzenie ich zarzutu na pierwszym posiedzeniu wyznaczonym na rozprawę nie powodowało żadnej zwłoki w rozpoznaniu sprawy i choćby z tego tylko powodu nie było podstaw, by zarzut ten pominąć.

Dlatego Sąd bez potrzeby odnoszenia się do innych zarzutów zgłoszonych w sprzeciwie, na podstawie art. 117 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 120 § 1 k.c. oddalił powództwo o przedawnione roszczenie i rozstrzygnął jak w sentencji.